

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

09.12.2016 р.

м. Львів

№ 50 р/к

справа № 1-02-72/2015

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія (далі у рішенні - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі у рішенні - Відділення) розглянувши справу № 1-02-72/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (у тому числі, подання з попередніми висновками у справі №1-02-72/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 08.11.2016 № 113/1 пв (далі у описово - мотивувальній частині рішення - подання)) щодо львівського комунального підприємства «Залізничнетеплоенерго» (далі у описово мотивувальній частині рішення - Суб'єкт, ЛКП «Залізничнетеплоенерго») (адреса: вул. С. Петлюри, 4 а, м. Львів, 79054) (ідентифікаційний код: 20784943)

ВСТАНОВИЛА

§ 1

Розгляд справи №1-02-72/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато згідно із розпорядженням Колегії від 13.10.2015 № 74 рп/к на виконання доручення Антимонопольного комітету України про розгляд заяви мешканців будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові від 08.07.2015 року (вх. від 23.07.2015р. № 14/130-Ко) (далі - Заявники) щодо необґрунтованого нарахування ЛКП «Залізничнетеплоенерго» плати за опалення місць загального користування тим мешканцям будинку, у яких встановлено індивідуальне опалення у квартирах.

Крім того, мешканці будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові (зокрема, (*інформація з обмеженим доступом*) та інші) звернулися до Відділення з аналогічного питання у заявах (вх. від 02.02.2016р. №14/20-Ко; вх. від 22.02.2016р. до №14/130-Ко).

§ 2

Відділення надіслало вимоги про подання інформації ЛКП «Залізничнетеплоенерго» від 07.08.2015р. № 13/03-516, ЛКП «Сяйво» від 13.08.2015р. № 13/03-532 та Залізничній районній адміністрації Львівської міської ради від 14.08.2015р. № 13/03- 533.

За результатами опрацювання поданої інформації Відділення встановило такі обставини.

Суб'єкт надає послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) мешканцям (споживачам) будинку по вул. _____ у м. Львові, у яких в квартирах встановлено індивідуальне опалення.

Під господарською діяльністю розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва - підприємцями.

Господарська діяльність може здійснюватись і без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).

Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ЛКП «Залізничнетеплоенерго» є суб'єктом господарювання.

Відповідно до пункту 11 частини 1 і частини 4 статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» визначення меж товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб'єктів господарювання на цьому ринку належить до виключної компетенції органів Антимонопольного комітету України.

Водночас:

- монопольне (домінуюче) становище на ринку не визначено як порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- ніякі акти законодавства України не містять вичерпного й усталеного переліку (а відповідно й визначень) усіх можливих ринків товарів (послуг) у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції» та інших актів антимонопольно - конкурентного законодавства.

Згідно із Законом України «Про Антимонопольний комітет України», Законом України «Про захист економічної конкуренції» та Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, що затверджена розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 у рамках відповідного дослідження Відділенням здійснено визначення становища Суб'єкта на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування), що надаються мешканцям (споживачам) будинку по *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові, у яких в квартирах встановлено індивідуальне опалення.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:

- суб'єкт господарювання - ЛКП «Залізничнетеплоенерго»;

- послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування).

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Товаром, у розумінні абзацу 13 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно з пунктом 4 Методики, є послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування).

Споживачі (мешканці) будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові, в квартирах яких встановлено індивідуальне опалення, не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному будинку, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ЛКП «Залізничнетеплоенерго».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування).

Відповідно до Методики № 49-р, монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання - становище суб'єкта господарювання на ринку, яке дозволяє йому самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання визначати умови обороту товару на ринку завдяки тому, що суб'єкт господарювання не має на ринку товару жодного конкурента або не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів, збуту товарів, наявності бар'єрів доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ЛКП «Залізничнетеплоенерго» є послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування).

Товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є надання ЛКП «Залізничнетеплоенерго» послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) споживачам.

Згідно з пунктом 5.1. Методики - товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Перелік споживачів.

Споживачами послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) у будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові, є мешканці даного будинку, в квартирах яких встановлено індивідуальне опалення.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ЛКП «Залізничнетеплоенерго» надає послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) у будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові в межах розташування мереж, що перебувають у його володінні та у користуванні.

Отже, територіальними межами ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) у будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові в межах розташування мереж, що перебувають у його володінні та у користуванні.

Часовими межами ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) у будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові визначено період: з 01.01.2015 до 09.12.2016 протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Бар'єри вступу на ринок на досліджуваному ринку наявні адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ЛКП «Залізничнетеплоенерго» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) у будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові в межах розташування теплових мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) у будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові альтернатива відсутня.

Аналізуючи ринок послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) в будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові у часових межах: з 01.01.2015 до 09.12.2016 встановлено, що у вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ЛКП «Залізничнетеплоенерго» працює однією та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Враховуючи вищенаведене, що відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище львівського комунального підприємства ЛКП «Залізничнетеплоенерго» (ідентифікаційний код - 20784943), яке уповноважене надавати послуги з централізованого опалення (опалення місць загального користування) є монопольним (домінуючим) на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) в будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові в межах розташування мереж, що перебувають у його володінні та у користуванні із часткою 100% у часових межах: з 01.01.2015 до 09.12.2016.

§ 3

Зазначається, що:

- частина 3 статті 42 Конституції України встановлює, що: «Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку ...»;

- пункт 1 частини 1 статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» передбачає, що: «Основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині: ... здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах ... пріоритету прав споживачів, ..., виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції»;
- частина 3 статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що: «Державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України»;
- частина 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розглядає як порушення законодавства про захист економічної конкуренції зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дії чи бездіяльності суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- частина 3 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом;
- частина 1 статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що: «За результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі про: ... припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції ... накладення штрафу»;
- пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає, що: «Порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є ... зловживання монопольним (домінуючим) становищем»;
- стаття 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що: «Порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом»;
- частина 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає, що: «Рішення про накладення штрафів у розмірах понад чотири тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян приймаються виключно Антимонопольним комітетом України, адміністративною колегією Антимонопольного комітету України на їх засіданнях»;
- частина 2 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що: «Рішення ... органів Антимонопольного комітету України ... є обов'язковими до виконання».

§ 4

Згідно із:

- Правила надання послуг з централізовано опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005р. №630 (із змінами та доповненнями) «Про затвердження Правил надання послуг з централізовано опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення» (далі - Правила № 630).

- Пунктом 28 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, споживачі, які встановили у квартирі багатоквартирного будинку індивідуальні (автономні) системи опалення, оплачують послуги з централізованого опалення місць загального користування будинку відповідно до методики, що затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства;

- Пунктом 12 Правил № 630 зазначається, що: «У разі встановлення будинкових засобів обліку теплової енергії споживач оплачує послуги згідно з їх показаннями пропорційно опалюваній площі (об'єму) квартири (будинку садибного типу) за умови здійснення власником, балансоутримувачем будинку та/або виконавцем заходів з утеплення місць загального користування будинку.

У разі нездійснення таких заходів споживач не сплачує за опалення місць загального користування будинку».

- Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово - комунального господарства України від 31.10.2006р. № 359, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2006р. за № 1237/13111 затверджено Методику розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення (далі - Методика № 359).

У пункті 1.2 Методики № 359 зазначено порядок визначення витрат теплової енергії на опалення місць загального користування (далі - МЗК) у багатоквартирних житлових будинках для встановлення розміру плати за неї споживачами.

У Розділі 2 «Порядок розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування» Методики №359 визначено порядок розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування.

Зокрема, у пункті 2.1. Розділу 2 «Порядок розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування» Методики №359, зазначається про механізми визначення кількості теплової енергії на опалення місць загального користування в будинку.

У свою чергу, у пункті 2.2. Розділу 2 «Порядок розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування» Методику №359 визначено розподіл визначених величин теплової енергії, спожитої на опалення місць загального користування, між окремими помешканнями будинку.

Зокрема, відповідно до підпункту 2.2.1. Методики № 359 зазначається, що витрати теплової енергії, спожитої на опалення МЗК, яка виставляється до сплати споживачами кожного окремого помешкання будинку, споживачами нежилых приміщень, які користуються МЗК, визначається з розрахунку

$$Q_{\text{МЗК}}^i = K_{\text{МЗК}}^i \times Q_{\text{МЗК}}, \quad (I)$$

де $K_{\text{МЗК}}^i$ - коефіцієнт, який враховує частку i -того помешкання у витратах на МЗК опалення МЗК.

Відповідно до підпункту 2.2.2. Методики № 359, розподіл визначених величин витрат теплової енергії, спожитої на опалення МЗК, між окремими помешканнями будинку, які не мають відокремленого входу, пропорційний до їх загальної опалюваної площі. Для кожного i -того помешкання розраховується

коефіцієнт $K_{\text{МЗК}}^i$, який відображає частку загального платежу, що припадає на дане помешкання.

$$K_{\text{МЗК}}^i = \frac{F_{\text{ж}}^i}{SF_{\text{ж}}^i} \quad (2)$$

де $F_{\text{ж}}^i$ - опалювальна площа i -того помешкання, кв.м;

$SF_{\text{ж}}^i$ - загальна опалювальна площа всіх помешкань будинку, які не мають відокремленого входу, кв. м.

У свою чергу, підпунктом 2.2.3. Методики № 359 передбачено, що за наявності в будинку нежилых приміщень з окремим входом,

$K_{\text{МЗК}}^i$ розраховується за формулою:

$$K_{\text{МЗК}}^i = \frac{F_{\text{ж}}^i}{SF_{\text{ж}}^i - SF_{\text{нж}}^{\text{окр}}}, \quad (3.)$$

де $SF_{\text{ж}}^i$ - сумарна загальна опалювана площа квартир і приміщень, які сплачують за опалення МЗК та не мають відокремленого входу, кв. м;

$SF_{\text{нж}}^{\text{окр}}$ - загальна опалювана площа всіх помешкань будинку, які мають відокремлений вхід, кв. м.

§ 4 а

На вимогу Відділення:

- ЛКП «Залізничнотеплоенерго» листом від 18.08.2015р. № 06/2104 (вх. від 19.08.2015р. № 8-1240) повідомило:

«У будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові є 156 квартир, у 12 квартирах встановлено індивідуальне опалення. У даному житловому будинку встановлено 144 квартирні засоби обліку теплової енергії.

Керуючись п. 2.1.3. Наказу Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 31.10.2006р. № 359, якщо системою будинкового обліку не передбачено окремого обліку теплової енергії, спожитої на опалення місць загального користування, але передбачено тепло лічильники в кожного споживача та загальнобудинковий облік теплоти, кількість теплової енергії на опалення місць загального користування з урахуванням втрат розподільчими внутрішньобудинковими трубопроводами опалення визначаються як різниця між кількістю теплової енергії на опалення будинку та загальною кількістю теплової енергії на опалення всіх інших приміщень.

Відповідно до вище вказаного, різниця спожитої теплової енергії по загальнобудинковому приладу обліку і сумарної теплової енергії по показниках квартирних засобів обліку розподіляється пропорційно до опалювальної площі кожної квартири, з врахуванням від'єднаних, як опалення місць загального користування.

Опалювальна площа житлового будинку - 9653,42 кв. м, загальна площа будинку з урахуванням від'єднаних квартир - 10985,8 кв. м.

У січні по загальнобудинковому лічильнику було спожито 156,535 Гкал, в т. ч. службове приміщення (інформація з обмеженим доступом) - 4,784 Гкал, по квартирних засобах обліку було нараховано - 86,751 Гкал, отже, на опалення місць загального користування було виставлено - 65,000 Гкал. (що на 1 кв. м виходить $65,000 \text{ Гкал} * 247,48 \text{ грн./гкал} / 10985,80 \text{ кв./кв. м} = 1,46427 \text{ грн. / кв. м}$).

У квітні по загальнобудинковому лічильнику було спожито 29,859 Гкал, в т. ч. службове приміщення (інформація з обмеженим доступом) - 1,064 Гкал, по квартирних засобах обліку було нараховано - 10,832 Гкал, отже, на опалення місць загального користування було виставлено - 17,963 Гкал. (що на 1 кв. м виходить $17,963 \text{ Гкал} * 247,48 \text{ грн./гкал} / 10985,80 \text{ кв./кв. м} = 0,40467 \text{ грн. / кв. м}$).

У травні нарахування за опалення місць загального користування не проводилося, оскільки, нарахування за опалення місць загального користування проводиться лише коли подається тепла енергія».

Механізм розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення МЗК та визначення плати за їх опалення, яку застосувало ЛКП «Залізничнетеплоенерго» для мешканців квартир з індивідуальним опаленням в житловому будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, не відповідає вимогам пункту 2.2. Методики № 359 в частині проведення ЛКП «Залізничнетеплоенерго» розподілу визначених величин теплової енергії, спожитої на опалення місць загального користування, між окремими помешканнями будинку без дотримання вимог Методики № 359.

Тобто, ЛКП «Залізничнетеплоенерго» не визначало

i

К - коефіцієнта, який враховує частку i-того помешкання у витратах на опалення МЗК
МЗК, що застосовується при проведенні розподілу величини теплової енергії, спожитої на опалення МЗК, яка виставляється до оплати споживачами кожного окремого помешкання будинку.

Відділення проаналізувало надані ЛКП «Залізничнетеплоенерго» (лист від 18.08.2015р. № 06/2104) Повідомлення на оплату за житлово - комунальні послуги, зокрема, за січень та квітень 2015 року, які було виставлено до оплати таким мешканцям, що мають індивідуальне опалення у своїх квартирах.

1. За січень 2015 року:

- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 1,46425 грн.; до оплати - 116,51 грн.;

- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 1,46424 грн.; до оплати - 88,25 грн.;

- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 1,46420 грн.; до оплати - 118,41 грн.;

- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 1,46427 грн.; до оплати - 108,59 грн.

2. За квітень 2015 року:

- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 0,40468 грн.; до оплати - 32,20 грн.;

- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 0,40468 грн.; до оплати - 24,39 грн.;
- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 0,40460 грн.; до оплати - 32,72 грн.;
- кв. (інформація з обмеженим доступом) - «центр. опалення місць загального користав.» тариф - 0,40467 грн.; до оплати - 30,01 грн.

Отже, розрахунок кількості теплової енергії, спожитої на опалення МЗК в багатоквартирному будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, який застосувало ЛКП «Залізничнетеплоенерго» для нарахування мешканцям плати за послуги з центрального опалення МЗК, а саме: у нарахуваннях за січень 2015 року - застосовано необґрунтовану величину тарифу на центральне опалення МЗК - 1,46427 грн. / кв. м; у нарахуваннях за квітень 2015 року, застосовано величину тарифу на центральне опалення МЗК - 0,40467 грн. / кв. м, що не відповідає вимогам Методики № 359, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів вказаних послуг - мешканців житлового будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, у квартирах яких встановлено індивідуальне опалення.

Такі дії ЛКП «Залізничнетеплоенерго» містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування у багатоквартирному житловому будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові) у вигляді дії Підприємства (недотримання вимог Правил № 630 та Методики № 359 при нарахуванні плати за опалення місць загального користування (у випадку часткової теплоізоляції трубопроводів опалення в місцях загального користування даного будинку), що могло призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

- Відділення листом від 16.10.2015р. № 13/03-1763 надіслало ЛКП «Залізничнетеплоенерго» копію розпорядження Адміністративної колегії Відділення від 13.10.2015р. № 74 рп/к про початок розгляду справи № 1-02-72/2015, яке отримано комунальним підприємством 19.10.2015 року, про що свідчить поштове повідомлення про вручення поштового відправлення за № 79054 0206281 7.

- На розпорядження від 13.10.2015р. № 74 рп/к, ЛКП «Залізничнетеплоенерго» листом від 29.10.2015р. № 16/2610 (вх. від 30.10.2015р. № 8-1628) повідомило Відділення про таке:

«Опалювальна площа житлової частини будинку - 9653,42 кв. м, загальна опалювальна площа житлової частини будинку з урахуванням від'єднаних квартир - 10985,8 кв. м, крім цього, опалювальна площа службового приміщення (інформація з обмеженим доступом) - 261,5 кв. м.

У січні по загально будинковому лічильнику було спожито - 156, 535 Гкал, в т. ч. службове приміщення (інформація з обмеженим доступом) (відповідно до показів засобу обліку теплової енергії на службове приміщення (інформація з обмеженим доступом), який встановлений після загальнобудинкового приладу обліку), по квартирних засобах обліку було спожито - 86,751 Гкал, отже, на опалення місць загального користування було спожито - 65,000 Гкал, що і було розподілено між споживачами житлового будинку відповідно до п. 2.1.3 Методики № 359, з врахуванням п.2.2.1 та п.2.2.2 Методики № 359, які фактично враховуються в алгоритмі нарахувань самої програми нарахувань, про що ЛКП «Залізничнетеплоенерго» у відповіді на вимогу

Відділення від 07.08.2015р. №13/03-516 (лист ЛКП «Залізничнетеплоенерго» від 18.08.2015р. № 06/2104) Відділення не повідомляло.

Нарахування за місяць загального користування за січень 2015 року.

Якщо провести розрахунок нарахувань за опалення місць загального користування в ручному режимі з врахуванням п. 2.2.1 та п.2.2.2, то:

$$K_{\text{МЗК кв. 12}} = \frac{79,57}{10985,8} = 0,007243;$$

$$K_{\text{МЗК кв. 19}} = \frac{60,27}{10985,8} = 0,005486;$$

$$K_{\text{МЗК кв. 32}} = \frac{80,87}{10985,8} = 0,007361;$$

$$K_{\text{МЗК кв. 48}} = \frac{74,16}{10985,8} = 0,006751.$$

Відповідно, нарахування за опалення за опалення місць загального користування складуть:

$$Q_{\text{кв. 12}} = 0,007243 \times 65,0 \times 247,48 = 116,51 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 19}} = 0,005486 \times 65,0 \times 247,48 = 88,25 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 32}} = 0,007361 \times 65,0 \times 247,48 = 118,41 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 48}} = 0,006751 \times 65,0 \times 247,48 = 108,59 \text{ грн.}$$

У свою чергу, якщо провести розрахунок нарахувань за опалення місць загального користування в ручному режимі з врахуванням п. 2.2.3, то

$$K_{\text{МЗК кв. 12}} = \frac{79,57}{10985,8 - 261,50} = 0,007420;$$

$$K_{\text{МЗК кв. 19}} = \frac{60,27}{10985,8 - 261,50} = 0,005620;$$

$$K_{\text{МЗК кв. 32}} = \frac{80,87}{10985,8 - 261,50} = 0,007541;$$

$$K_{\text{МЗК кв. 48}} = \frac{74,16}{10985,8 - 261,50} = 0,006915.$$

Відповідно, нарахування за опалення за опалення місць загального користування складуть:

$$Q_{\text{кв. 12}} = 0,007420 \times 65,0 \times 247,48 = 119,36 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 19}} = 0,005620 \times 65,0 \times 247,48 = 90,40 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 32}} = 0,007541 \times 65,0 \times 247,48 = 121,31 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 48}} = 0,006915 \times 65,0 \times 247,48 = 111,24 \text{ грн.}$$

Фактичні нарахування за січень місяць за опалення місць загального користування становили (копії повідомлень на оплату додавалися у листі ЛКП «Залізничнетеплоенерго» від 18.08.2015р. № 06/2104):

$$Q_{\text{кв. 12}} = 116,51 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 19}} = 88,25 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 32}} = 118,41 \text{ грн.};$$

$$Q_{\text{кв. 48}} = 108,59 \text{ грн.}$$

тобто, у відповідності з п. 2.2.1 та п. 2.2.2 Методики, враховуючи те, що на житлову частину будинку є чітко визначена величина витрати теплової енергії, спожитої на опалення місць загального користування, розподілена між окремими помешканнями будинку, які не мають відокремленого входу, пропорційно до їх загальної опалювальної площі. Аналогічно проведено нарахування за інші місяці, в тому числі, за квітень 2015 року.

Відповідно до вищевикладеного, застосований механізм розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення МЗК та визначення плати за їх опалення, який застосовувало підприємство для мешканців квартир з індивідуальним опаленням в житловому будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові відповідає вимогам п.2.2 Методики розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення.

i
Визначення коефіцієнта $K_{\text{МЗК}}$

проводилося для кожної квартири, але це проводить автоматично програма нарахувань, оскільки, формула закладена в сам алгоритм нарахувань.

Щодо проведеного відділенням аналізу повідомлень на оплату за житлово - комунальні послуги та посилення на необґрунтованість величини тарифів, повідомляємо, що розбіжність становить від 0,00001 до 0,00007 грн. або від 0,001 до 0,007 коп. (1,46427 - 1,46420), що в розрахунку на квартиру становить до 0,5 коп. (0,007 x 74,16 = 0,519), тобто, ця розбіжність виникає тільки за рахунок математичних округлень згідно їх правил».

Тобто, інформацію, що тепла енергія, спожита на опалення місць загального користування житлового будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові ЛКП «Залізничнотеплоенерго» розподіляється між споживачами відповідно до п. 2.1.3 та із врахуванням п. 2.2.1 та п.2.2.2 Методики № 359 та дані пункти Методики фактично враховуються в алгоритмі нарахувань самої програми нарахувань, ЛКП «Залізничнотеплоенерго» повідомило Відділення у листі від 29.10.2015р. № 16/2610 (вх. від 30.10.2015р. № 8-1628).

Вказаний лист був надісланий ЛКП «Залізничнотеплоенерго» у відповідь на розпорядження адміністративної колегії Відділення від 13.10.2015р. № 74 рп/к про початок розгляду справи №1-02-72/2015 за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин їх виникнення і умов, що їм сприяють, адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надіслала ЛКП «Залізничнотеплоенерго» (ідентифікаційний код - 20784943) рекомендації від 28.12.2015р. № 13/03-38 рк/к щодо вжиття заходів для усунення причин появи ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування).

- У свою чергу, ЛКП «Сяйво» листом від 11.12.2015р. № 2-364 (вх. від 14.12.2015р. № 8-1934) повідомило Відділення, що: «Після повторного обстеження 03.12.2015р.

виявлено частково незаізолювані труби у підвалі та 1 - ому під'їзді. Згідно доручення голови Залізничної районної адміністрації роботи по утепленню мереж теплопостачання місць загального користування (далі - МЗК) будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові будуть повторно виконані до 28.12.2015 року».

- Залізнична районна адміністрація Львівської міської ради також листом від 08.12.2015р. № 32-2967 (вх. від 14.12.2015р. № 5-1927) повідомила Відділення, зокрема, що: «03.12.2015 року проведено обстеження місць загального користування житлового будинку за участю представників ЛКП «Залізничнетеплоенерго», Залізничної районної адміністрації, ЛКП «Сяйво» та мешканців. В результаті обстеження, виявлено частково пошкоджену ізоляцію в різних місцях загального користування».

Тобто, комісійно, представниками ЛКП «Залізничнетеплоенерго», ЛКП «Сяйво», та Залізничної районної адміністрації Львівської міської ради було встановлено, що труби мереж теплопостачання у МЗК у житловому будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові частково неізолювані у підвалі та 1 - ому під'їзді даного будинку.

Відповідно до пункту 4 статті 19 Закону України «Про житлово - комунальні послуги» зазначається, що: «Виконавцем послуг з централізованого опалення та послуг з централізованого постачання гарячої води для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання з постачання теплової енергії (теплопостачальна організація)».

- На рекомендації Відділення від 08.12.2015р. №13/03-38 рк/к, ЛКП «Залізничнетеплоенерго» листом від 17.12.2015р. № 16/2876 (вх. від 18.12.2015р. № 8-1961) повідомило Відділенню таку інформацію, а саме: «ЛКП «Залізничнетеплоенерго» при розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків та визначення плати за їх опалення повністю дотримуємося вимог Методики № 359 та вимог п. 28 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005р. №630 (із змінами та доповненнями)».

Разом з тим ЛПК «Залізничнетеплоенерго» було проведено обстеження МЗК в будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові ... .. під час якого виявлено часткове пошкодження теплоізоляції трубопроводів опалення діаметром 159 мм, які розташовані у підвалі будинку.... ».

- ЛКП «Залізничнетеплоенерго» також повідомило Відділення про те, що Підприємство направило запит від 12.12.2015р. №16/2867 до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово - комунального господарства України (далі - Мінрегіон) стосовно «надання роз'яснень щодо механізму проведення нарахувань (перерахунків) за опалення МЗК споживачам багатоквартирних будинків при частковому пошкодженні ізоляції трубопроводів опалення в середині будинку... ».

- ЛКП «Залізничнетеплоенерго» листом від 14.02.2016р. № 16/257 (вх. від 05.02.2016р. № 8-152), який було надіслано додатково до листа від 17.12.2015р. № 16/2876 (вх. від 18.12.2015р. № 8-1961), повідомило Відділення про звернення до Департаменту житлового - господарства та інфраструктури Львівської міської ради (лист від 03.02.2016р. № 05/249) стосовно питання, а саме : «Як проводити споживачам буд. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові нарахування плати за опалення місць загального користування у випадку наявності квартирних теплових лічильників в кожного споживача та загальнобудинковому обліку теплової енергії при частковому

пошкодженні теплоізоляції трубопроводів опалення, які розташовані у підвалі будинку та відсутності теплоізоляції стояків у під'їздах».

- Тобто, такі дії ЛКП «Залізничнетеплоенерго» підтверджують недотримання вимог пункту 12 Правил №630 при нарахуванні плати за опалення місць загального користування (при частковій теплоізоляції трубопроводів опалення) мешканцям будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові, що призвело до ущемлення інтересів споживачів (мешканців даного будинку).

- Отже дії, комунального підприємства «Залізничнетеплоенерго» (ідентифікаційний код - 20784943) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування у багатоквартирному житловому будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові) у вигляді дії Підприємства (недотримання вимог пункту 12 Правил № 630 при нарахуванні плати за опалення місць загального користування (при частковій теплоізоляції трубопроводів опалення в місцях загального користування даного будинку), що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

§ 4 б

- Надсилання Суб'єкту подання від 08.11.2016р. № 113/1 пв здійснено листом Відділення від 09.11.2016р. № 13/03-1667, яке отримане 11.11.2016р. (підтвердження: повідомлення про вручення поштового відправлення (рекомендоване) (рекомендоване) Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» № 79005 1180119 9);

- На подання Суб'єкт листом від 21.11.2016р. № 16/1910 (вх. від 21.11.2016р. № 8-1889) повідомило Відділення про таке: *«Підприємством було проведено обстеження МЗК будинку (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові за участю представника ЛКП «Сяйво» - Виконавця послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, представника Залізничної районної адміністрації, під час якого виявлено часткове пошкодження теплоізоляції трубопроводів опалення діаметром 150 мм, які розташовані у підвалі будинку, їх завищений діаметр, про що складено акт. Крім того, був складений Акт Інспекцією держенергонагляду у Західному регіоні № 03/23-45-782 від 27.01.2016р. про розгляд звернень побутових споживачів буд. (інформація з обмеженим доступом) щодо технічного стану систем опалення вказаного будинку.*

ЛКП «Залізничнетеплоенерго» провело перерахунок плати за місяця загального користування мешканцям вказаного будинку на 152,593 Гкал. на загальну суму - 62 330,47 грн.

ЛКП «Залізничнетеплоенерго» визнає допущене порушення в частині нарахування мешканцям за місяця загального користування відповідно до п. 2.1.3. «Методики розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування .... », без врахування факту пошкодженої теплової ізоляції труб у підвалі ....

Станом на 03.11.2016 року здійснена повна заміна трубопроводів опалення у підвалі на менший діаметр, проведена їх повна ізоляція, здійснена перевірка системи центрального опалення приміщень ЛКП «Сяйво» перед загально будинковим тепломіром, виконано решту заходів припису... .. та усунуті всі недоліки, вказані в Акті Інспекцією держенергонагляду у Західному регіоні»;

- відповідно до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства, сума доходу від будь якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку ЛКП «Залізничнетеплоенерго» за 2015 рік становив - (інформація з обмеженим доступом) грн.

§ 5

Зазначається, що:

- засади відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку (частина 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції») базуються на моделі відсутності значної конкуренції на ринку, внаслідок чого дії чи бездіяльність окремого суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- відповідно до статті 19 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»: «Під час розгляду заяв і справ про узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час проведення розслідування, дослідження, прийняття розпоряджень, рішень за заявами і справами, здійснення інших повноважень у сфері контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, контролю за узгодженими діями, концентрацією органи та посадові особи Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції і є незалежними від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та суб'єктів господарювання, а також політичних партій та інших об'єднань громадян чи їх органів.

Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та суб'єктів господарювання, а також політичних партій та інших об'єднань громадян чи їх органів у діяльність Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень забороняється, за винятком випадків, визначених законами України;

Вплив у будь - якій формі на працівника Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень з метою перешкоджання виконанню ним службових обов'язків або прийняття неправомірного рішення тягне за собою відповідальність, передбачену законодавством»;

- при визначенні розміру штрафу за порушення Суб'єктом законодавства про захист економічної конкуренції у справі № 1-02-72/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції враховано такі обставини: не створювання перешкод у розслідуванні обставин у справі; визнання вчинення порушення, проведення перерахунків за місця загального користування мешканцям будинку на 152,593 Гкал., на загальну суму - 62 330,47 грн. та

проведення повної заміни та ізоляції труб підвальної розводки системи центрального опалення в будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові.

Враховуючи вищенаведені обставини, на підставі статей 3, 12, 12-1, 14, 19, 22 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 1, 12, 13, 48, 50, 51, 52, 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстроване у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, пунктів 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299

КОЛЕГІЯ ПОСТАНОВИЛА

I. Визнати, що відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище львівського комунального підприємства «Залізничнетеплоенерго» (ідентифікаційний код - 20784943), яке уповноважене надавати послуги з централізованого опалення (опалення місць загального користування) є монопольним (домінуючим) на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) в будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові в межах розташування мереж, що перебувають у його володінні та у користуванні із часткою 100% у часових межах: з 01.01.2015 до 09.12.2016.

II. Визнати, що львівське комунальне підприємство «Залізничнетеплоенерго» (ідентифікаційний код - 20784943) вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування у багатоквартирному житловому будинку (*інформація з обмеженим доступом*) у м. Львові) у вигляді дії Підприємства (недотримання вимог пункту 12 Правил № 630 при нарахуванні плати за опалення місць загального користування (при частковій теплоізоляції трубопроводів опалення в місцях загального користування даного будинку), що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

III. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті II резолютивної частини рішення, накласти на львівське комунальне підприємство «Залізничнетеплоенерго» (ідентифікаційний код: 20784943) штраф у розмірі (*інформація з обмеженим доступом*) ((*інформація з обмеженим доступом*)) гривень.

Згідно з: частиною 2 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення є обов'язковим до виконання; частиною 3 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф сплачується у двомісячний строк з дня одержання рішення; частиною 8 статті 56 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу відповідач зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документ, що підтверджує сплату штрафу; частиною 1 статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

В.о. Голови Колегії

М. Салтиков